ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

The Relationship Between the Use of Information Technology and School Administration under Loei Primary Educational Service Area Office 3

ปวีณา ศรีพุทธา[1]
Paveena sriputta[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาในการบริหารงานภายในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 259 คน จากสถานศึกษา 107 แห่ง ใช้วิธีคัดเลือกแบบชั้นภูมิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิงเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน Pearson correlation coefficient เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ด้านงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคคล และ ด้านงบประมาณ 2) การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา, ความสัมพันธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา

[1]นักวิชาการอิสระ
Email: Paveena_nim@hotmail.com

Abstract

The objective of this research is to (1) study the current state of Information Technology (IT) utilization by school administrators for internal school management (2) to examine the current state of school administration practices within educational institutions and (3) to investigate the relationship between Information Technology utilization by school administrators in the digital era and internal school management. The research design is quantitative research research, using the concept he core concept involves leveraging Information and Communication Technology (ICT) to transition from a centralized command structure to a more autonomous, agile, and transparent management system at the school level. This is categorized into the four main pillars of educational administration as the research framework. The sample group participants of this study consisted of 259 teachers from 107 educational institutions under the Office of Loei Primary Educational Service Area 3 during the 2025 Academic Year, selected through stratified random sampling. Data analysis was performed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, to describe the general characteristics and current states. Furthermore, inferential statistics were employed for hypothesis testing, specifically utilizing the Pearson correlation coefficient to determine the relationship between the study's variables.

The research findings revealed that: 1) the overall application of information technology in school administration was at a high level, with the highest mean score found in general administration, followed by academic affairs, while personnel and budget administration were at the lowest mean levels; 2) school administration as performed by the administrators was overall at a high level, with general administration showing the highest mean score, followed by academic administration, and budget administration showing the lowest; and 3) the relationship between the administrators' use of information technology and school administration overall exhibited a high-level positive correlation, which is consistent with the research hypothesis.

Keywords: Information Technology Utilization, School Administration, Relationship

บทนำ

สังคมยุคปัจจุบันกำลังกลายเป็นสังคมยุคเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงต้องหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อสามารถพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และมีรายได้ที่สูงขึ้นด้วยผลประโยชน์จากผลผลิต ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังนั้นประเทศไทยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ที่มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนผ่านยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อบรรลุตามความคาดหวังในผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจากภาคส่วน

ต่าง ๆ ในสังคมที่ต้องการคนไทยที่ดี เก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 34-42)

สถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงต้องประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีคุณลักษณะผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความท้าทายสูงและจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การบริหารที่มีความพิเศษและแตกต่างจากเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาให้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามศักยภาพตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล และเพื่อให้สถานศึกษาอยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน (สุกัญญา แช่มช้อย, 2562: 91) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียนนั้น ปัจจุบันการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายได้นำเทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวก ทำให้ทำงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง ลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ประหยัดเวลา ผ่านการขับเคลื่อนของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ทำงานร่วมกัน บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจจนบรรลุเป้าหมาย เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด (บุษรา บุญตะหล้า, 2563: 4)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายงานการบริหาร 4 ด้าน ตามหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการนำไปวิเคราะห์และวางแผนในการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษา การกำหนดนโยบาย และนำไปใช้เป็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาพัฒนาและปรับใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ให้ทันสมัย และทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3
2. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาในการบริหารงานภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารสถานศึกษาโดยมุ่งเน้นศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานบริหารทั้ง

4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4. ด้านการบริหารทั่วไป เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำนวน 789 คน โดยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 259 ได้มาโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ พบว่า แบบสอบถามมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานีเพื่อนำไปขอเก็บรวบรวมข้อมูล นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยผู้ศึกษาไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) และสถิติเชิงอนุมานเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานใช้ Pearson correlation coefficient เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับ มาก รองลงมา คือ ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับ มาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคคล อยู่ในระดับมาก และ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับ มาก

2. การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1.ผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับ มาก รองลงมาคือ ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับ มาก และด้าน

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคคล อยู่ในระดับมาก และ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการทำงานตามนโยบายดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะในด้านบริหารทั่วไปที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากเป็นงานฐานรากที่เน้นการรับ ส่งข้อมูลสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และการติดต่อสื่อสารที่ต้องความรวดเร็ว ส่วนในด้านงานวิชาการที่อยู่ในระดับสูงรองลงมา สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวสู่การเรียนรู้ยุคใหม่ผ่านระบบคลังสื่อดิจิทัลและการจัดเก็บฐานข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ แม้ว่าด้านงบประมาณและงานบุคคลจะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่ยังคงอยู่ในระดับมากนั้น แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษายังคงมีการใช้แอปพลิเคชันและโปรแกรมเฉพาะทางของส่วนกลางในการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีข้อจำกัดด้านความซับซ้อนของระเบียบการเงินหรือการเข้าถึงสิทธิในระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่จำกัดเฉพาะบุคคล จึงทำให้มีการขยายผลการใช้งานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ภาพรวมที่อยู่ในระดับสูงนี้บ่งบอกถึงความพร้อมของทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากต้นสังกัดในช่วงการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ลักษณ์ ปิยวรรณ (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ สุขสวัสดิ์ (2566) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน 4 ด้าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานอยู่ในระดับ มาก โดย ด้านบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิชาการ และ ด้านบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามหลักการกระจายอำนาจและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเฉพาะในด้านการบริหารทั่วไปที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากเป็นงานโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมการประสานงาน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในขณะที่ด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาเนื่องจากเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารให้ความสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำหรับด้านงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับมากนั้น อาจมีสาเหตุมาจากระเบียบข้อบังคับทางการเงินของภาครัฐที่มีความละเอียดซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ผู้บริหารต้องใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการอย่างเคร่งครัด จึงอาจทำให้ความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านนี้มีน้อยกว่าด้านอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยในภาพรวมสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของผู้นำในการบูรณาการงานทั้ง 4 ด้านเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สร้อยเพชร ดีดวงพันธ์ (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร เปลื้องกลาง (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ

บริหารงานภารกิจ 4 ด้านของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานภารกิจ 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อแยกรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริหารวิชาการ และ ด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เทคโนโลยีสารสนเทศไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุน แต่เป็น "ปัจจัยเร่ง" ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็วและแม่นยำ ส่งผลให้การบริหารงานทั้ง 4 ด้านมีความคล่องตัวและลดความผิดพลาดได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การที่ผู้บริหารมีทักษะด้านดิจิทัล ในระดับสูงยังช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ทันสมัย กระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาปรับตัวตาม ส่งผลให้เกิดการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับระบบงานบริหารอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน ความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นนี้สะท้อนว่า ยิ่งผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผลมากเพียงใด คุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลก็จะยิ่งยกระดับสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวุฒิ แสงแก้ว (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงาน 4 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r = .82) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรินทร์ มณีนพ (2566) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรเร่งส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงานงบประมาณและงานบุคคลให้เข้มข้นขึ้น แม้ว่าผลการวิจัยจะอยู่ในระดับมาก แต่เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมเฉพาะทาง เช่น ระบบ e-GP, ระบบบัญชีภาครัฐ หรือระบบฐานข้อมูลบุคลากรแบบดิจิทัล เพื่อลดความซับซ้อนของระเบียบและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการข้อมูลทางการเงินและบุคลากรมีความแม่นยำและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างคู่มือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานงบประมาณ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมาเป็นพี่เลี้ยง หรือจัดทำ "คลินิกงบประมาณ" เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบการเงินและพัสดุ ซึ่งจะช่วยลดความกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการบริหารจัดการงบประมาณให้มีความคล่องตัวและถูกต้องตามระเบียบ

1.3 ควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา "ความเป็นผู้นำดิจิทัล" สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เนื่องจากผลการวิจัยยืนยันชัดเจนว่าการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารจัดการในระดับสูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหารเปลี่ยนบทบาทจากการเป็น "ผู้สั่งการ" มาเป็น "ผู้อำนวยความสะดวกด้วยดิจิทัล" โดยการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรด้านโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบคลาวด์ส่วนกลาง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการกำกับติดตามงานได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในภาพรวม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการศึกษาเฉพาะกรณี เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณและงานบุคคลโดยเฉพาะ เพื่อเจาะลึกถึงปัจจัยที่ทำให้ค่าเฉลี่ยในสองด้านนี้ต่ำกว่าด้านอื่น เช่น ข้อจำกัดด้านทักษะเฉพาะทางของครูที่รับผิดชอบ หรือข้อจำกัดของตัวระบบซอฟต์แวร์เอง ซึ่งจะช่วยให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและสามารถพัฒนาเป็นโมเดลการบริหารจัดการดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกด้าน

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หรือการศึกษาวิจัยเชิงกึ่งทดลองเพื่อพัฒนา "รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานงบประมาณ" สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหน้าใหม่ โดยเน้นการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการวางแผนและตรวจสอบ เพื่อให้ได้แนวทางที่ชัดเจนในการยกระดับมาตรฐานการบริหารงานงบประมาณให้สูงขึ้นทัดเทียมกับการบริหารงานด้านอื่นๆ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงพยากรณ์ เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรหรือองค์ประกอบย่อยของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อให้ทราบว่าการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบใดหรือด้านใด เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน, ด้านทักษะบุคคล หรือด้านซอฟต์แวร์บริหาร ที่เป็นปัจจัยพยากรณ์หลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด เพื่อที่จะได้นำข้อมูลนั้นมาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาครูและผู้บริหารได้อย่างแม่นยำ

บรรณานุกรม

เกศรินทร์ มณีนพ.(2566). *การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย].

ธนากร เปลื้องกลาง. (2565). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานภารกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย].

บุษรา บุญตะหล้า. (2563). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย].

พิมพ์ลักษณ์ ปิยวรรณ. (2565). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].

วรวุฒิ แสงแก้ว. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารงาน 4 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์].

สร้อยเพชร ดีดวงพันธ์. (2564). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุกัญญา แช่สุกัญญา แช่มช้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อานนท์ สุขสวัสดิ์. (2566). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน 4 ด้าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607–610.